

วัตถุประสงค์โครงการ

เทศบาลตำบลนาเยี่ย ได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีที่ดั่งงาม ของท้องถิ่น จึงได้ทำโครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษา ประจำปี ๒๕๖๕ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมา ยาวนานตั้งแต่โบราณกาล

๒. เพื่อดำรงรักษาอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม

๓. เพื่อให้เด็กเยาวชนและประชาชนในพื้นที่เข้าใจ ขั้นตอนในการประดิษฐ์ต้นเทียนพรรษาด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. เพื่อให้เด็กและประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วม กิจกรรมในห้วงเทศกาลเข้าพรรษา

๕. เพื่อให้เด็กเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ตระหนัก ถึงคุณค่าและความสำคัญของพิธีหล่อเทียนและการแห่เทียนเข้าพรรษา

๖. เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดี มีความรักและความสามัคคี ระหว่างหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน

อาณิสถของกาลหล่อเทียน หรือถวายเทียนพรรษา

๑. ทำให้เกิดปัญญา ทั้งชาตินี้และชาติหน้า เปรียบเหมือนแสงสว่างแห่งเทียน
๒. ทำให้สว่างไสวรุ่งเรือง ผู้ถวายย่อมทำให้มีความรุ่งเรืองด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ
๓. ทำให้เคล็ดคลายเรื่องราวต่างๆ ที่มีปัญหาให้ร้ายกลายเป็นดี
๔. เจริญไปด้วยมิตรบริวาร
๕. ย่อมเป็นที่รักของมนุษย์ และเทวดาทั้งหลาย
๖. เมื่อจากโลกนี้ไปย่อมมีกายทิพย์อันสว่างไสว
๗. เมื่อกลับโลกนี้ไปย่อมไปสู่สุคติสวรรค์
๘. หากบารมีมากพอ ย่อมทำให้เกิดดวงตาจักษุ คือ ปัญญา รู้แจ้งเข้าสู่พระนิพพาน

ภาพกิจกรรม

บรรณาธิการ น.ส.ทรศนีย์ นนธิจันทร์

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ทต.นาเยี่ย

จัดทำข้อมูลโดย น.ส.ณวณัญ รัตนโชติเรกคุณ

นักสันทนการ กองการศึกษา ทต.นาเยี่ย

จัดทำ/ออกแบบโดย น.ส.ภาวิณี มาสุข

ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดเทศบาลตำบลนาเยี่ย

เทศบาลตำบลนาเยี่ย
ขอเชิญร่วมอนุรักษ์และสืบสาน

พิธีหล่อเทียนพรรษามหาเมตตา

งานประเพณี

เข้าพรรษา ๒๕๖๕

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่านาเยี่ย ตำบลนาเยี่ย

อำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี

จัดทำโดย กองการศึกษา เทศบาลตำบลนาเยี่ย

ประวัติ

ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นประเพณีที่ชาวพุทธถือปฏิบัติสืบทอดมาเป็นเวลานานตั้งแต่เมื่อครั้งพุทธกาล ชาวพุทธจะประดิษฐ์เทียนเพื่อบูชาพระรัตนตรัยโดยเอามาจากรังผึ้งรังต้มเอาขี้ผึ้งมาพันเป็นเทียนเล็กๆ เพื่อจุดบูชาพระ และได้ยึดเป็นประเพณีที่จะนำเทียนไปถวายพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา เมื่อพระภิกษุอยู่รวมกันมากๆ เพื่อปฏิบัติกิจวัตร เช่น การสวดมนต์ตอนเช้ามืดและพลบค่ำ การศึกษาพระปริยัติธรรม การบูชาพระรัตนตรัย ฯลฯ จำเป็นต้องใช้แสงสว่างจากเทียน ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันนำเทียนมาถวายซึ่งช่วงต้นก็จะถวายเป็นเทียนเล็กๆ ธรรมดา ครั้นต่อมาก็ได้มีการมัดเทียนเล็กๆ มารวมกันคล้ายต้นกล้วยหรือลำไผ่แล้วติดกับฐาน ที่เรียกกันว่าต้นเทียนหรือต้นเทียนพรรษา และได้วิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ จนเป็นเทียนพรรษาอย่างที่เรารู้จักกันอยู่ในปัจจุบัน

หล่อเทียนพรรษามหามงคล

การถวายเทียนพรรษาเป็นกุศลอย่างหนึ่งของการให้ทานด้วยแสงสว่าง ซึ่งจะเป็นปัจจัยให้เกิดปัญญาสว่างไสว

ร่วมอนุรักษ์และสืบสาน

หล่อเทียนพรรษา เป็นประเพณีที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่มีมาแต่ครั้งโบราณกาลในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พิธีหล่อเทียนจัดเป็นพระราชกุศลและเป็นงานบุญทั่วไปของชาวบ้าน โดยกำหนดจัดงานราชพิธีหล่อเทียนขึ้นในเดือน ๘ ของทุกปี ก่อนเข้าพรรษา สมัยนั้นการหล่อเทียนใช้หล่อด้วยขี้ผึ้งทั้งสิ้น ในปีหนึ่งๆ จะใช้ขี้ผึ้งเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากบรรดาวัดต่าง ๆ ที่เป็นวัดหลวงทุกวัดจะได้รับพระราชทานเทียนพรรษา วัดละ ๑ เล่ม หรือมากกว่านั้นทุก ๆ วัด จำนวนเทียนที่หล่อจึงมีมากขึ้น

มูลเหตุที่ต้องมีการหล่อเทียนนั้นก็เนื่องมาจากในฤดูฝนหรือที่เรียกกันว่า “ฤดูการเข้าพรรษา” คือ ช่วงแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ นั้น กำหนดให้พระภิกษุทั้งหลายต้องเข้าอยู่ประจำ ณ วัดใดวัดหนึ่งตลอดระยะเวลา ๓ เดือน พระภิกษุสงฆ์ที่ต้องอยู่จำพรรษาในพระอารามระหว่างนั้น มีการสวดมนต์ทำวัตรทุกเช้าค่ำ มีความจำเป็นต้องใช้เทียนไว้สำหรับจุดบูชาให้ตลอดพรรษา พุทธศาสนิกชนจึงพร้อมใจกันหล่อเทียนสำหรับให้พระภิกษุสงฆ์ได้จุดบูชาตลอด ๓ เดือนของกำหนดเวลาเข้าพรรษา จึงเรียกเทียนที่หล่อขึ้นนี้ว่า “เทียนพรรษา” หรือ “เทียนจำนำพรรษา”

พิธีหล่อเทียนพรรษามหามงคล และพิธีถวายเทียนพรรษาแต่วัดทั่วประเทศ

ประเพณีแห่เทียนพรรษาของเทศบาลตำบลนาเยีย

อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

ในฤดูกาลเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนเทศบาลตำบลนาเยีย ได้พร้อมใจกันนำเทียนไปถวายพระภิกษุสงฆ์ตามคุ้มวัดต่างๆ ในเทศบาลตำบลนาเยียเพื่อจุดบูชาพระรัตนตรัย ได้ยึดถือเป็นประเพณีปฏิบัติสืบทอดมาเป็นเวลาช้านาน เป็นประจำทุกปี โดยในชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลนาเยีย ได้แก่ บ้านนาเยีย หมู่ที่ ๑ บ้านนาเยียหมู่ที่ ๒ บ้านนาเยียหมู่ที่ ๓ บ้านนาเยียหมู่ที่ ๔ จะมีการจัดทำเทียนโบราณไปถวายแต่วัดป่านาเยีย วัดบ้านนาเยีย วัดป่านาเจริญ และวัดอุดมวนาสันต์ (สาขาที่ ๓๑ วัดหนองป่าพง)

โดยอำเภอนาเยีย และ องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ๔ แห่ง ได้แก่ ๑.เทศบาลตำบลนาเยีย ๒. เทศบาลตำบลนาจาน ๓. เทศบาลตำบลนาเรือง ๔.องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี โดยมีคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการและพนักงานเทศบาลและมีผู้นำชุมชนในพื้นที่ อปท. อันได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน และส่วนราชการในพื้นที่ได้มีการจัดทำต้นต้นเทียน ชนิดแกะสลัก (ขนาดเล็ก) เพื่อเข้าร่วมการประกวดขบวนแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นประจำทุกๆ ปี จะหมุนเวียนให้ อปท. ๔ แห่งรับผิดชอบในการจัดทำต้นเทียน ซึ่งในปี ๒๕๖๕ อบต.นาดีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำต้นเทียนมาร่วมงานประเพณีแห่เทียนพรรษา ณ จังหวัดอุบลราชธานี

เพื่อเป็นการสืบสานและอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมของขบวนต้นเทียนประดับตกแต่งด้วยวิถีชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น สะท้อนถึงวิถีชุมชนที่เชื่อมโยงศรัทธาความเชื่อทางพระพุทธศาสนา มีความงดงามอันแฝงด้วยคุณค่าอันเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีความพร้อมเพรียง การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรแก่การอนุรักษ์และสืบสานของหมู่บ้านต่างๆ ที่บ่งบอกถึงความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชนความร่วมมือของผู้นำชุมชน มีความศรัทธาเสริมสร้างมิตรไมตรีที่ดีต่อกันส่งผลให้เกิดความปรองดองสามัคคีที่ให้กับประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลนาเยีย ทั้งพ่อค้า ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ร่วมส่งเสริม สืบสานประเพณีที่ดั้งเดิมให้คงอยู่คู่ชุมชนชาวเทศบาลตำบลนาเยียสืบมา

โครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาประจำปี ๒๕๖๕ “กิจกรรมหล่อเทียน ถวายเทียนพรรษา” ในระหว่างวันที่ ๑๑ -๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ วัดป่านาเยีย บ้านนาเยีย หมู่ที่ ๔ อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

เทศบาลตำบลนาเยีย
ขอเชิญร่วมอนุรักษ์และสืบสาน

พิธีหล่อเทียนพรรษามหามงคล งานประเพณี เข้าพรรษา ๒๕๖๕

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่านาเยีย ตำบลนาเยีย
อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัย

จัดทำโดย กองการศึกษา เทศบาลตำบลนาเยีย

“ฮีตสิบสองคองสิบสี่”

ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นงานบุญประเพณีที่ยิ่งใหญ่ของจังหวัดมาอย่างยาวนาน ที่จัดสืบทอดติดต่อกันมากกว่า ๑๐๐ ปี ถือเป็นฮีต (จารีต/กิจกรรม/พิธีกรรม) หนึ่งใน “ฮีตสิบสองคองสิบสี่” หรือประเพณีเพื่อหลอมรวมศรัทธา ความสามัคคีของชาวบ้านให้มาร่วมทำบุญกันทุกๆ เดือนในรอบสิบสองเดือนตามวัฒนธรรมความเชื่อตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนาของผู้คนในท้องถิ่นอีสาน

ผสมผสานพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผีและพิธีกรรมทางการเกษตร เข้ากับทุกพิธีกรรมทางพุทธศาสนา นักปราชญ์โบราณได้วางฮีตสิบสอง ไว้ดังนี้

- เดือนอ้าย – บุญเข้ากรรม, เดือนยี่ – บุญคุณสถาน
- เดือนสาม – บุญข้าวจี, เดือนสี่ – บุญผะเหวด
- เดือนห้า – บุญสงกรานต์, เดือนหก – บุญบั้งไฟ
- เดือนเจ็ด – บุญข้าสະ, เดือนแปด – บุญเข้าพรรษา
- เดือนเก้า – บุญข้าวประดับดิน, เดือนสิบ – บุญข้าวสาก
- เดือนสิบเอ็ด – บุญออกพรรษา, เดือนสิบสอง – บุญกฐิน

ซึ่งงานบุญที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดอุบลราชธานีคือ บุญเดือนแปด (งานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา)

“จันทร์เพ็ญแจ่ม ทองแสงใสสง่า เดือนแปดมาฮอดแล้ว
สิแววขึ้นสิ้นหลัง เดือนนี้สงฆ์เพ็ญยั้ง เข้าอยู่จำพรรษา
ภาวนาอบรม ช่มใจสู่แสงเช้า เหามาพากันเข้า ทำบุญ
พร้อมพร่ำ ถวายผ้าอาบน้ำฝน ให้ญาติท่านเพ็ญใช้สอย
เดือนแปดคล้อย เห็นลมทั้งใบเสียว เหลียวเห็นฝูงปลา
ขาว แล่นมาโฮมต้อน กบเพ็ญนอนคอยถ้ำ ฝนลงมาสิได้
ม่วน ลงเล่นน้ำ ส่งเสียงฮ้องชวนแซว”

ฮีตเดือนแปด

การถวายผ้าอาบน้ำฝน

ผ้าอาบน้ำฝน คือ ผ้าที่พระสงฆ์ใช้ผลัดเปลี่ยนเวลาสรณังนามีคติเหมือนผ้าขาวม้า เรียกตามคำวัดว่า ผ้าวัสสิกสาฎก **ผ้าอาบน้ำฝน** เป็นผ้าที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้พระสงฆ์ใช้ได้เป็นผืนที่ ๔ นอกเหนือจากผ้าไตรจีวร และทรงอนุญาตให้พระสงฆ์รับถวายได้ก่อนเข้าพรรษา ๑ เดือนที่เรียกว่าผ้าอาบน้ำฝน เพราะเป็นผ้าที่ถวายกันในวันฤดูฝนและนางวิสาขาเป็นคนแรกที่ได้ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระสงฆ์ จนกลายเป็นธรรมเนียมมาถึงปัจจุบัน

ผ้าอาบน้ำฝน มักเรียกเพี้ยนไปว่า ผ้าจำนำพรรษา คงเพราะเข้าใจผิดคิดว่าเป็นผ้าแบบเดียวกัน หรือเพราะมีการถวายก่อนเข้าพรรษาเพียงวันสองวัน จึงเรียกว่าผ้าจำนำพรรษา ทั้งที่เป็นผ้าต่างชนิดกัน

ผ้าวัสสิกสาฎก ผ้าอาบน้ำฝน

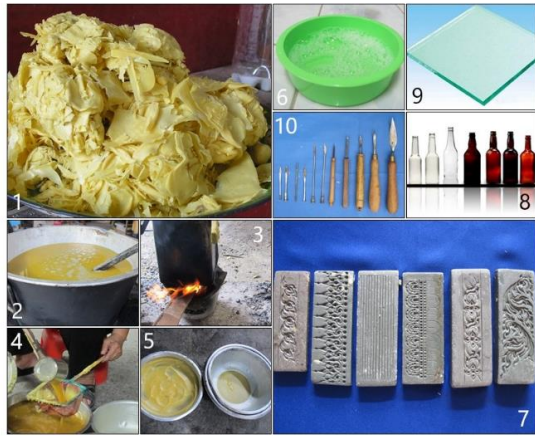

มีเรื่องเล่าว่าแต่เดิมประเพณีบุญที่นิยมมจัดให้เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ของจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ บุญบั้งไฟ ครั้นในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ข้าหลวงต่างพระองค์ของในหลวงรัชกาลที่ ๕ ได้มาปกครองหัวเมืองมณฑลอิสาน และอยู่พำนักที่เมืองอุบลราชธานี ได้เห็นว่ามีเหตุวิวาททำร้ายกันจนถึงแก่ความตายในงานบุญบั้งไฟจึงได้ทรงมีดำริให้มีการจัดงานแห่เทียนพรรษารอบเมืองขึ้นมาแทนการแห่บั้งไฟ โดยมีการจัดขบวนแห่รอบเมืองเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ และมีการจัดเป็นงานประเพณีระดับจังหวัดที่จัดสืบต่อกันมาทุกปี และเป็นต้นตำรับที่มีการจัดงานแห่เทียนพรรษาที่ยิ่งใหญ่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกให้มาสัมผัส เรียนรู้ วิถีวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่เปี่ยมไปด้วยความวิจิตรงดงามอันทรงคุณค่าของต้นเทียนพรรษานำมาซึ่งความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์แห่งมรดกทางภูมิปัญญาที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชาวจังหวัดอุบลราชธานี

บรรณาธิการ น.ส.ทรงศนีย์ นนธิจันทร์
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ทต.นาเยีย
จัดทำข้อมูลโดย น.ส.ณณัญญา รมโชคดิเรกคุณ
นักสันทนการ กองการศึกษา ทต.นาเยีย
จัดทำ/ออกแบบโดย น.ส.ภาวิณี มาสุข
ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดเทศบาลตำบลนาเยีย

๒. ต้นเทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์ เทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์เป็นต้นเทียนที่มีลายละเอียดอ่อน มีชั้นตอนและต้องใช้คนจำนวนมาก โดยเฉพาะต้องใช้ขี้ผึ้งแท้เป็นส่วนใหญ่ในการทำดอกไม้ (ลายเทียน) ส่วนต้นเทียนเดิมใช้ขี้ผึ้งถ้วย (ขี้ผึ้งน้ำมัน) ผสม กับขี้ผึ้งแท้หล่อลำต้น แต่ในปัจจุบันบางคุ้มวัดจะใช้เชือกพันรอบแกนเหล็กเทครอบด้วยปูนปลาสเตอร์ ตกแต่งให้กลม แล้วทาสีพลาสติก หรือใช้ไม้อัดทำเป็นเหลี่ยม หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม หรือเหลี่ยมย่อมุมแทนการหล่อให้กลม เพียงอย่างเดียว

อุปกรณ์ทำเทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์

เทียนพรรษามอราชธานี ประเภทติดพิมพ์

๓. ต้นเทียนพรรษาประเภทแกะสลัก เทียนพรรษาประเภทแกะสลัก หมายถึง ประติมากรรมเทียนที่สร้างส่วนต่าง ๆ โดยวิธีการใดก็ตาม แล้วตกแต่งให้ผิวภายนอกเป็นเนื้อเทียน จากนั้นใช้เครื่องมือที่มีคมขนาดต่าง ๆ หรือเครื่องมือแกะสลักลงไปเนื้อเทียนเพื่อให้เกิดรูปร่างหรือเรื่องราวตามที่ต้องการ ขั้นตอนการทำต้นเทียนประเภทแกะสลัก จะมีการจัดเตรียมคล้ายกับการจัดทำต้นเทียนประเภท ติดพิมพ์ แต่จะมีส่วนที่แตกต่างกัน คือ ขี้ผึ้งและลักษณะการออกแบบต้นเทียน คุณภาพของขี้ผึ้งที่ใช้ทำต้นเทียน ประเภทติดพิมพ์เป็นขี้ผึ้งคุณภาพพอใช้ได้ หรือจะเรียกว่าขี้ผึ้งผสมก็ได้ ส่วนขี้ผึ้งที่ใช้ทำต้นเทียนประเภทแกะสลัก จำเป็นต้องใช้ขี้ผึ้งที่มีคุณภาพดี

เทียนพรรษามอราชธานี ประเภทแกะสลัก

บรรณาธิการ น.ส.ทรรคนีย์ นนธิจันทร์

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ทต.นาเยี่ย

จัดทำข้อมูลโดย น.ส.ฉนวนัญญา รมโชคดิเรกคุณ

นักสันทนาคาร กองการศึกษา ทต.นาเยี่ย

จัดทำ/ออกแบบโดย น.ส.ภาวิณี มาสุข

ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดเทศบาลตำบลนาเยี่ย

เทศบาลตำบลนาเยี่ย
ขอเชิญร่วมอนุรักษ์และสืบสาน

พิธีหล่อเทียนพรรษามหามงคล

งานประเพณี

เข้าพรรษา ๒๕๖๕

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่านาเยี่ย ตำบลนาเยี่ย

อำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี

จัดทำโดย กองการศึกษา เทศบาลตำบลนาเยี่ย

ประวัติการหล่อเทียน

เทียนพรรษา เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ชาวพุทธยึดถือเป็นประจำเพื่อนำเทียนไปถวายพระภิกษุได้ใช้จุดให้แสงสว่างเป็นพุทธบูชาตลอด ๓ เดือนในการพรรษา เพื่ออธิษฐานแห่งบุญในการปรารถนาให้เป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบดี ประดุจแสงสว่างของดวงเทียน

เทียนพรรษา คือ เทียนขนาดใหญ่เป็นพิเศษกว่าเทียนทั่วไป สำหรับถวายพระสงฆ์ได้จุดให้แสงสว่างในการประกอบกิจวัตร เพื่อเป็นพุทธบูชา ตลอดห้วงกาลจำพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน ยิ่งไปกว่านั้นเทียนมีความสำคัญในการเป็นสิ่งบูชาในพระพุทธศาสนา

การทำเทียนพรรษา มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ ในยุคโบราณมีการนำรัง (รวง) ฝักร้าง มาต้มเอาขี้ผึ้งแล้วนำไปปั่น กับเส้นด้าย (ไส้เทียน) เป็นเทียนขนาดเล็กแล้วเอาหลายๆ เล่ม มามัดรวมกันเป็นลำต้นคล้ายกับต้นกล้วยหรือลำไม้ไผ่ แล้วนำไปติดกับฐาน ซึ่งการมัดรวมกันแบบนี้จึงเรียกว่า ต้นเทียน หรือต้นเทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นประเพณีที่ชาวพุทธถือปฏิบัติสืบทอดมาเป็นเวลานานตั้งแต่เมื่อครั้งพุทธกาล ชาวพุทธจะประดิษฐ์เทียนเพื่อบูชาพระรัตนตรัยโดยเอามาจากรังผึ้งรังต้มเอาขี้ผึ้งมาปั่นเป็นเทียนเล็กๆ เพื่อจุดบูชาพระ และได้ยึดเป็นประเพณี ที่จะนำเทียนไปถวายพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา เมื่อพระภิกษุอยู่รวมกันมากๆ เพื่อปฏิบัติกิจวัตร เช่น การสวดมนต์ตอนเช้ามีดและพลบค่ำ การศึกษาพระปริยัติธรรม การบูชาพระรัตนตรัย ฯลฯ จำเป็นต้องใช้ แสงสว่างจากเทียน ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันนำเทียนมาถวายซึ่งช่วงต้นก็จะถวายเป็นเทียนเล็กๆ ธรรมดา ครั้นต่อมาก็ได้มีการมัดเทียนเล็กๆ มารวมกันคล้ายต้นกล้วยหรือลำไม้ไผ่แล้วติดกับฐาน ที่เรียกกันว่า ต้นเทียนหรือต้นเทียนพรรษา และได้วิวัฒนาการมาเรื่อยๆ จนเป็นเทียนพรรษาอย่างที่เรเห็นกันอยู่ในปัจจุบัน

ประเภทต้นเทียนพรรษา

แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. เทียนโบราณมัดรวมติดลาย
๒. เทียนพรรษาประเภทติดพิมพ์
๓. เทียนพรรษาประเภทแกะสลัก

๑. ต้นเทียนพรรษาโบราณ หรือที่เรียกว่า “ต้นเทียนมัดรวมติดลาย” เป็นการเอาเทียนเล่มเล็ก ๆ มามัดรวมกันบนแกนไม้ไผ่ให้เป็นต้นเทียนขนาดใหญ่ แล้วตัดกระดาษเงิน กระดาษทองเป็นลายต่าง ๆ นำมาติดประดับโดยรอบต้นเทียน ต่อมา มีการคิดทำต้นเทียนเป็นต้นเดี่ยว เพื่อใช้จุดให้ได้นาน โดย การใช้ลำไม้ไผ่ที่ทะลุปล้องเป็นแบบหล่อ เมื่อหล่อเทียนเป็นต้นเสร็จแล้วจึงนำมาติดที่ฐาน และจัด ขบวนแห่เทียนไปถวายพระที่วัด

